

Національний університет
водного господарства та
природокористування

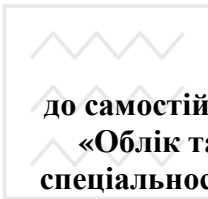
Міністерство освіти і науки України

**Національний університет водного господарства та
природокористування**

**Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та
права**

Кафедра обліку і аудиту

06 – 02 – 35

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійного вивчення навчальної дисципліни
**«Облік та звітність підприємств» студентами
спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства»
денної та заочної форм навчання**

Рекомендовано методичною
комісією за спеціальністю
7.03050401 «Економіка
підприємства»
Протокол № 2
від 10 жовтня 2013 р.

Рівне - 2013

Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств» студентами спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства» денної та заочної форм навчання / Мосійчук М.М. - Рівне: НУВГП, 2013, 40 с.

Упорядник: Мосійчук М.М., ст. викладач

Відповідальний за випуск – І.Д. Лазаришина, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Тематичний зміст дисципліни.....	5
3. Картка оцінювання студентів.....	8
4. Перелік тем рефератів.....	10
5. Банк тестів.....	11
6. Зразок модульної контрольної роботи.....	22
7. Термінологічний словник.....	26
8. Рекомендована література.....	36

© Мосійчук М.М., 2013

© НУВГП, 2013

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна дисципліни «Облік та звітність підприємств» вивчається студентами денної та заочної форм навчання відповідно до навчального плану спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст».

Метою навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств» є вивчення складу, структури, змісту та порядку складання й подання фінансової, податкової та статистичної звітності підприємства; навчити студентів аналізувати виробничу і господарську діяльність суб'єктів підприємницької діяльності за звітними даними, оцінювати результати діяльності підприємств і розробляти заходи по покращенню звітності.

Основні завданнями вивчення дисципліни «Облік та звітність підприємств» полягають у вивченні методології та методики заповнення основних форм бухгалтерської, податкової та інших форм звітності; відображенні в них системи валових показників економіки підприємства і надання користувачам інформації для прийняття дієвих управлінських рішень з метою забезпечення, зберігання та раціонального використання матеріальних, трудових ресурсів і грошових коштів, оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання, моделювання діяльності підприємства, оцінки якості управління тощо.

Предметом навчальної дисципліни є методика і техніка складання та тлумачення звітності підприємства.

Після вивчення дисципліни «Облік та звітність підприємств» студенти:

1) повинні знати:

- законодавчо-нормативну базу, що впливає на побудову бухгалтерського обліку та звітності;
- зміст звітності підприємств, її принципи і призначення за сучасних умов господарювання;
- сучасні підходи до бухгалтерської фінансової звітності в Україні та міжнародних стандартів фінансової звітності;
- призначення та склад фінансової, податкової, статистичної звітності та звітності до органів страхування;
- методику підготовки основних форм фінансової, податкової, статистичної звітності та звітності до органів страхування.

- нагромаджувати та систематизувати необхідну інформацію для складання звітності підприємства;
- визначати показники фінансової, податкової, статистичної звітності та звітності до органів страхування;
- заповнювати основні форми звітності;
- забезпечувати достовірність даних звітності і використовувати їх для прийняття відповідних управлінських рішень.

На вивчення навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств» відводиться 144 години / 4 кредити ECTS.

Самостійна робота студентів передбачена як засіб оволодіння навчальним матеріалом у вільний від аудиторних занять час. Така робота виконується на основі вивчення студентом нормативно-законодавчої, навчальної та періодичної фахової літератури. Під час самостійної роботи з дисципліни «Облік та звітність підприємств» студенти повинні здійснювати підготовку до практичних занять, контрольних заходів, модулів.

Забезпечується самостійна робота студента системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни: підручники, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, методичні вказівки з дисципліни.

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств» самостійна робота студентів денної форми навчання становить 99 годин, а заочної - 128 годин.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання з дисципліни «Облік та звітність підприємств» такий:

22,5 години – підготовка до аудиторних занять;

24 години – підготовка до контрольних заходів;

12 години - виконання розрахункової роботи;

40,5 годин - підготовка питань, які не розглядаються під час аудиторних занять.

Самостійна робота студентів здійснюється за тематичним змістом дисципліни.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється на практичних заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань, графіком консультацій.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Фінансова звітність підприємства

Тема 1. Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємства

Бухгалтерський облік в системі управління підприємством та його регулювання. Класифікація звітності та вимоги щодо її підготовки. Призначення фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності. Етапи підготовки фінансової звітності.

Тема 2. Баланс (звіт про фінансовий стан)

Економічна сутність та призначення балансу (звіту про фінансовий стан). Елементи балансу: визначення, класифікація, визнання та оцінка. Структура, склад активу балансу. Структура, склад пасиву балансу. Узгодженість статей активу і пасиву балансу (звіту про фінансовий стан) з планом рахунків. Методика підготовки показників ф. №1 «Баланс (Звіту про фінансовий стан)». Особливості структури і змісту звіту про фінансовий стан за МСФЗ.

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)

Призначення та структура звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Елементи звіту про фінансові результати: визначення, визнання та оцінка. Класифікація видів діяльності підприємства, доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Узгодженість статей звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) з планом рахунків. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства у звіті про фінансові результати. Взаємозв'язок балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Методика підготовки показників ф. №2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)». Розкриття інформації про фінансові результати у примітках до фінансової звітності. Звіт про сукупні прибутки та збитки за МСФЗ.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Призначення звіту про рух грошових коштів. Елементи звіту про

рух грошових коштів; визначення, визнання та оцінка. Класифікація діяльності підприємства у звіті про рух грошових коштів. Подання інформації про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності із застосуванням прямого та непрямого методів. Визначення руху коштів у результаті фінансової та інвестиційної діяльності. Методика підготовки показників ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» та ф. 3-н «Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)». Взаємозв'язок звіту про рух грошових коштів з балансом підприємства. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності. Особливості структури і змісту звіту про рух грошових коштів за МСФЗ.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Призначення звіту про власний капітал. Визначення, визнання і функції власного капіталу. Класифікація і складові власного капіталу. Статті власного капіталу та їх зміни. Структура Звіту про власний капітал. Методика підготовки показників ф. 4 «Звіт про власний капітал». Взаємозв'язок звіту про власний капітал з балансом підприємства та зі звітом про фінансові результати. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі в примітках до фінансових звітів. Особливості структури і змісту звіту про зміни у власному капіталі за МСФЗ.

Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності та правила виправлення помилок у фінансових звітах

Призначення та склад приміток до фінансової звітності. Інформаційне забезпечення приміток до фінансової звітності. Елементи облікової політики, які обґрунтовуються в примітках до річної звітності. Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Правила виправлення помилок у звітності підприємства. Зміст розділів приміток до річної фінансової звітності. Методика підготовки показників ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності». Методика складання додатку до Приміток до річної фінансової звітності ф. 6 «Інформація за сегментами».

Змістовий модуль 2. Інша фінансова звітність. Податкова, статистична звітність та звітність до органів страхування

Тема 7. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Поняття суб'єктів малого підприємництва. Склад фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва. Структура, порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Методика підготовки показників фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Структура, порядок подання спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Методика підготовки показників спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

Тема 8. Зведена і консолідована фінансова звітність

Визначення і сфера застосування консолідованої звітності. Чинники, що зумовлюють необхідність складання консолідованої фінансової звітності. Склад консолідованої звітності. Принципи підготовки консолідованої фінансової звітності. Порядок складання і подання консолідованої звітності. Зведена фінансова звітність, її відмінність від консолідованої звітності. Види діяльності, за якими складається зведена фінансова звітність. Особливості консолідованих фінансових звітів за МСФЗ.

Тема 9. Податкова звітність

Загальні положення складання та подання податкової звітності. Особливості заповнення податкової декларації з податку на прибуток підприємства. Особливості заповнення податкової декларації з ПДВ. Особливості заповнення податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку. Особливості заповнення податкової декларації платника єдиного податку – юридичної особи.

Тема 10. Статистична звітність

Нормативно-правове забезпечення статистичної звітності. Види і форми статистичної звітності підприємства. Правила та періодичність подання статистичної звітності. Відповідальність за правильне та своєчасне подання статистичної звітності. Основні форми статистичної звітності.

Тема 11. Звітність до органів соціального страхування

Загальні положення складання та подання звітності до органів

соціального страхування. Звіт щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Звіт страхувальника по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Звіт страхувальника про путівки на санаторно-курортне лікування та путівки до дитячих закладів оздоровлення.

3. КАРТКА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Картка оцінювання видів самостійної навчальної діяльності студентів з дисципліни «Облік та звітність підприємств» наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Картка оцінювання студентів з дисципліни
«Облік та звітність підприємств»

№ з/п	Види навчальної діяльності	Термін виконання	Форма контролю та звітності	Максимальна кількість балів
1	2	3	4	5
обов'язкові види робіт				
1	Написання модульної роботи № 1	протягом семестру	модульна робота студента	до 20 балів за модульну роботу
2	Написання модульної роботи № 2	протягом семестру	модульна робота студента	до 15 балів за модульну роботу
3	Написання та захист розрахункової роботи	протягом семестру	розрахункова робота студента	до 30 балів
4	Написання самостійних робіт по темі курсу	протягом семестру	самостійні роботи студентів	до 30 балів
5	Ведення конспекту лекцій	протягом семестру	конспект лекцій	до 5 балів
вибіркові види робіт				
6	Підготовка мультимедійної презентації по темі курсу	протягом семестру	мультимедійна презентація	до 5 балів

1	2	3	4	5
7	Написання реферату за визначеною темою	протягом семестру	реферат	до 3 балів
8	Захист реферату за визначеною темою	протягом семестру	реферат	до 3 балів
9	Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції по темі курсу	протягом семестру	довідка про участь в конференції	до 5 балів
10	Написання наукової статті по темі курсу	протягом семестру	ксерокопія наукової статті зі збірника	до 10 балів
11	Участь в університетській (всеукраїнській) олімпіаді з обліку, аналізу та аудиту	протягом навчального року	довідка про участь в олімпіаді	до 3 балів (за призове місце – 10 балів)

Примітка. Студент може обрати до двох видів вибіркової роботи.

Шкала розподілу балів, що отримують студенти за виконання розрахункової роботи, наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл балів, що отримують студенти за виконання розрахункової роботи з дисципліни «Облік та звітність підприємств»

Основна частина	Вступ, висновки, список використаних літературних джерел	Своєчасність здачі	Оформлення	Захист розрахункової роботи	Загальна сума
0 - 17	0 - 2	0 - 3	0 - 3	0 - 5	0 - 30

4. ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТИВ

1. Класифікація звітності та вимоги щодо її підготовки.
2. Загальні положення складання та подання фінансової звітності.
3. Основні етапи складання фінансової звітності.
4. Вплив інфляції на фінансову звітність підприємства.
5. Склад, зміст та порядок заповнення Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства.
6. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).
7. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про рух грошових коштів.
8. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про власний капітал.
9. Склад, зміст та порядок заповнення Приміток до річної фінансової звітності.
10. Правила виправлення помилок у звітності підприємства.
11. Склад, зміст та порядок заповнення додатку до Приміток до річної фінансової звітності ф. №6 «Інформація за сегментами».
12. Склад, зміст та порядок заповнення Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
13. Склад, зміст та порядок заповнення Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
14. Призначення та склад консолідованої фінансової звітності.
15. Загальні положення складання та подання податкової звітності.
16. Склад, зміст та порядок заповнення Податкової декларації з податку на прибуток підприємства.
17. Склад, зміст та порядок заповнення Податкової декларації з ПДВ.
18. Склад, зміст та порядок заповнення Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ).
19. Склад, зміст та порядок заповнення Декларації акцизного податку.
20. Склад, зміст та порядок заповнення Розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

21. Загальні положення складання та подання статистичної звітності.
22. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про наявність та рух основних засобів, амортизацію (форма № 11- ОЗ).
23. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про виконання будівельних робіт (форма № 1-кб).
24. Склад, зміст та порядок заповнення складання Звіту про виробництво промислової продукції (форма № 1П-НПП).
25. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про товарооборот (форма № 1-торг).
26. Склад, зміст та порядок заповнення форми «Структурне обстеження підприємства» (форма № 1-підприємство).
27. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі (форма № 1-опт).
28. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту з праці (форма № 1-ПВ).
29. Склад, зміст та порядок заповнення Звіту про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання (форма № 6-ПВ).
30. Склад, зміст та порядок заповнення форми Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма № 50-сг).
31. Загальні положення складання та подання звітності зі страхування.
32. Склад фінансової звітності бюджетних установ.
33. Склад фінансової звітності банків.
34. Склад і структура фінансових звітів за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

5. БАНК ТЕСТІВ

1. Бухгалтерський облік ведеться з метою:

- а) складання податкових декларацій;
- б) отримання статистичної інформації;
- в) управління підприємством;
- г) надання інформації зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

2. Який орган затверджує Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку?

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Міністерство фінансів за погодженням з Державним комітетом статистики України;
- в) Методологічна Рада з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України;
- г) Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

3. На підставі якого принципу бухгалтерського обліку активи та зобов'язання власників підприємства не повинні відображатися в його фінансовій звітності:

- а) обачності;
- б) автономності;
- в) повного висвітлення;
- г) така вимога в основних принципах бухгалтерського обліку не висувається.

4. Відповідно до принципу повного висвітлення фінансова звітність має містити:

- а) всю інформацію про фактичні наслідки господарських операцій;
- б) всю інформацію про фактичні наслідки господарських операцій та інших подій;
- в) всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та інших подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі;
- г) всю інформацію про потенційні наслідки господарських операцій, здатних вплинути на рішення користувачів.

5. На підставі якого принципу бухгалтерського обліку необхідно запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів та доходів:

- а) послідовності;
- б) автономності;
- в) повного висвітлення;
- г) обачності.

6. Перший звітний період новоствореного підприємства:

- а) повинен дорівнювати 12 місяцям;
- б) повинен починатися з календарного року, наступного за роком створення;

- в) може бути меншим за 12 місяців, але не може бути більшим за 15 місяців;
- г) повинен дорівнювати кварталу.

7. Основним звітним періодом для складання фінансової звітності підприємства є:

- а) фінансовий рік;
- б) календарний рік;
- в) календарний квартал;
- г) календарний місяць.

8. Звітним періодом підприємства, що ліквідується:

- а) є період з початку року до моменту ліквідації;
- б) є увесь календарний рік;
- в) є період з початку попереднього календарного року до дати ліквідації;
- г) може бути меншим за 12 місяців, але не може бути більшим за 15 місяців.

9. Квартальна фінансова звітність подається до:

- а) 10 числа по закінченню звітного кварталу;
- б) 15 числа по закінченню звітного кварталу;
- в) 20 числа по закінченню звітного кварталу;
- г) 25 числа по закінченню звітного кварталу.

10. Річна фінансова звітність подається до:

- а) 20 січня наступного за звітним роком;
- б) 30 січня наступного за звітним роком;
- в) 28 лютого наступного за звітним роком;
- г) 9 лютого наступного за звітним роком.

11. Інформація, наведена у фінансовій звітності, є дохідливою, якщо вона:

- а) розрахована на однозначне тлумачення її користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації;
- б) не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності;
- в) надає можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств;
- г) дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події.

12. З метою підготовки фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності МСФЗ обов'язково застосовують:

- а) кредитні спілки;
- б) публічні акціонерні товариства;
- в) товариства з обмеженою відповідальністю;
- г) приватні акціонерні товариства.

13. Взаємозв'язок балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) розкривається через:

- а) підсумок активів;
- б) зареєстрований капітал;
- в) грошові кошти;
- г) нерозподілений прибуток.

14. До регулюючих рахунків балансу (звіту про фінансовий стан) відносяться:

- а) резервний капітал;
- б) первісна вартість інвестиційної нерухомості;
- в) неоплачений капітал;
- г) витрати майбутніх періодів.

15. Прибуток (збиток) від операційної діяльності:

- а) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації послуг і собівартістю реалізованих послуг;
- б) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;
- в) включає дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій) тощо;
- г) визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат.

16. В розділі III Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) не наводиться інформація про:

- а) матеріальні витрати;
- б) собівартість реалізованих товарів;
- в) відрахування на соціальні заходи;
- г) інші операційні витрати.

17. Розділ IV Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) заповнюється:

- а) товарами з обмеженою відповідальністю;
- б) приватними підприємствами;
- в) акціонерними товариствами;
- г) акціонерними товариствами, прості акції яких відкрито продаються або купуються на фондових біржах; товариствами, що знаходяться в процесі випуску таких акцій.

18. Надходження грошових коштів від реалізації основних засобів відображається у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відображається у Звіті про рух грошових коштів.

19. Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності визначається на основі змін у таких розділах балансу, що пов'язані з фінансовою діяльністю:

- а) необоротні активи;
- б) власний капітал;
- в) поточні фінансові інвестиції;
- г) необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

20. Метою складання Звіту про рух грошових коштів є:

- а) надання інформації про зміни, які виникли в грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період в результаті операційної, інвестиційної і фінансової діяльності;
- б) надання користувачам правдивої неупередженої інформації про операційну, інвестиційну і фінансову діяльність;
- в) розкрити зміни у використанні грошових коштів, зароблених підприємством.
- г) зміни у складі власного капіталу підприємства у складі звітного періоду.

21. Надходження активів на умовах фінансової оренди відображається у складі:

- а) операційної діяльності;

- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відображається у Звіті про рух грошових коштів.

22. Відображення чистого прибутку за звітний період у Звіті про власний капітал:

- а) збільшує нерозподілений прибуток;
- б) збільшує зареєстрований капітал;
- в) зменшує неоплачений капітал;
- г) зменшує вилучений капітал.

23. Нарахування дивідендів по акціях зменшує:

- а) зареєстрований капітал;
- б) неоплачений капітал;
- в) вилучений капітал;
- г) нерозподілений прибуток.

24. Викуп власних акцій у акціонерів збільшує:

- а) зареєстрованого капітал;
- б) неоплачений капітал;
- в) вилучений капітал;
- г) нерозподілений прибуток.

25. Анулювання акцій, які раніше були викуплені, у Звіті про власний капітал відображається як:

- а) зменшення зареєстрованого капіталу і збільшення неоплаченого капіталу;
- б) зменшення зареєстрованого капіталу і збільшення вилученого капіталу;
- в) зменшення додаткового капіталу і збільшення неоплаченого капіталу;
- г) збільшення зареєстрованого капіталу і зменшення вилученого капіталу.

26. З яким розподілом балансу (звіту про фінансовий стан) збігаються підсумки за звітом про власний капітал:

- а) I розділ активу балансу;
- б) I розділ пасиву балансу;
- в) II + III розділ пасиву балансу;
- г) II розділ активу балансу?

27. Вилучений капітал відображає:

- а) фактичну собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників;

- б) номінальну вартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників;
- в) суму резервів, створених, відповідно до чинного законодавства або установчих документів, за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства;
- г) частину емісійного доходу, яка ще не оплачена учасниками товариства.

28. У Звіті про власний капітал зміна облікової політики може враховуватися внаслідок:

- а) донарахування амортизації необоротних активів за минулий рік;
- б) визнання доходів і витрат минулого року;
- в) створення резерву сумнівних боргів за всіма видами дебіторської заборгованості;
- г) донарахування зобов'язань з комунальних послуг за минулий рік.

29. У Звіті про власний капітал виправлення помилок минулих років може враховуватися внаслідок:

- а) перехід від оцінки основних засобів на дату балансу за історичною собівартістю до оцінки за переоціненою вартістю;
- б) визнання доходів і витрат минулого року;
- в) перехід від оцінки вибуття запасів за ФІФО до середньозваженої вартості;
- г) створення резерву сумнівних боргів за всіма видами дебіторської заборгованості.

30. Примітки – це:

- а) надання інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності;
- б) сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами);
- в) правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності;

г) сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

31. Залежно від сутності ризиків та організаційної структури підприємства географічні сегменти поділяються на:

- а) ризиковані та не ризиковані;
- б) виробничий та збутовий;
- в) суттєвий та несуттєвий;
- г) прямий та опосередкований.

32. Географічний виробничий сегмент виділяється за:

- а) місцем розташування виробництва продукції (робіт, послуг) підприємства;
- б) розташуванням основних ринків збуту продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства;
- в) розташуванням основних покупців продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства;
- г) всі відповіді вірні.

33. Фінансова звітність яких підприємств підлягає обов'язковому оприлюдненню?

- а) приватних підприємств;
- б) товариств з обмеженою відповідальністю;
- в) кредитних спілок;
- г) малих підприємств.

34. Додаток до Приміток до річної фінансової звітності ф. №6 «Інформація за сегментами» складають підприємства які:

- а) зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність;
- б) займають монопольне (домінуюче) становище на ринку продукції (товарів, робіт, послуг);
- в) щодо продукції (товарів, робіт, послуг) яких до початку звітнього року прийнято рішення про державне регулювання цін;
- г) всі відповіді вірні.

35. Додаток до Приміток до річної фінансової звітності ф. №6 «Інформація за сегментами» подають:

- а) малі підприємства;
- б) неприбуткові організації;
- в) кредитні спілки;
- г) банки.

36. У додатку до Приміток до річної фінансової звітності ф. №6 «Інформація за сегментами» за допоміжними сегментами наводять такі показники:

- а) детальну інформацію про доходи, витрати, фінансові результати;
- б) доходи від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) зовнішнім покупцям;
- в) детальну інформацію про активи, зобов'язання;
- г) детальну інформацію про капітальні інвестиції.

37. У додатку до Приміток до річної фінансової звітності ф. №6 «Інформація за сегментами» за пріоритетними сегментами наводять такі показники:

- а) доходи від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) зовнішнім покупцям;
- б) вартість капітальних інвестицій;
- в) детальну інформацію про доходи, витрати, фінансові результати;
- г) балансову вартість активів.

38. Географічний сегмент — це відокремлювана частина діяльності підприємства з виробництва та / або продажу певного виду (або групи) продукції (товарів, робіт, послуг) у конкретному економічному середовищі, яка відрізняється від інших:

- а) характером виробничого процесу;
- б) категорією покупців;
- в) правилами валютного контролю;
- г) видом продукції (товарів, робіт, послуг).

39. Господарський сегмент — відокремлювана частина діяльності підприємства з виробництва та (або) продажу певного виду (або групи) продукції (товарів, робіт, послуг), яка відрізняється від інших:

- а) економічними і політичними умовами географічного регіону;
- б) правилами валютного контролю ;
- в) категорією покупців;
- г) взаємозв'язком між діяльністю в різних географічних регіонах.

40. Залежно від сутності ризиків та організаційної структури підприємства географічні сегменти поділяються на:

- а) ризиковані та не ризиковані;
- б) виробничий та збутовий;
- в) суттєвий та несуттєвий;
- г) прямий та опосередкований.

41. Сегмент — це:

- а) доходи підприємства;
- б) витрати підприємства;
- в) грошові потоки підприємства;
- г) напрямок виробництва.

42. Податкова декларація з податку на прибуток підприємства подається протягом:

- а) 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду;
- б) 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року;
- в) 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;
- г) до 1 травня року, що настає за звітним.

43. Граничний термін сплати податку на прибуток підприємства становить:

- а) 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду;
- б) 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку для подання декларації;
- в) 10 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;
- г) до 1 травня року, що настає за звітним.

44. Якщо останній день строку подання податкової звітності припадає на вихідний день, то останнім днем строку вважають?

- а) п'ятницю;
- б) понеділок;
- в) наступний за вихідним або святковим день;
- г) наступний за вихідним або святковим операційний (банківський) день.

45. Періодичність подання Податкової декларації з податку на прибуток підприємства підприємства:

- а) рік;
- б) квартал;
- в) 1 квартал, півріччя, 9 місяців, рік;
- г) 1 квартал, півріччя, 9 місяців, 11 місяців, рік.

46. Працівник податкового органу відмовився прийняти декларацію. Чи буде така декларація вважатися поданою вчасно, якщо платник податків надішле її на адресу ДПШ поштою з описом вкладення і повідомленням про вручення за один день до закінчення граничного строку подання такої декларації?

- а) так;
- б) ні;
- в) можливо;
- г) жодної вірної відповіді

47. Граничний строк подання податкової декларації припадає на суботу, 20-е число. У цьому випадку останній день подання декларації до ДПШ — це:

- а) п'ятниця, 19-е;
- б) субота 20-е;
- в) неділя 21-е;
- б) понеділок, 22-е.

48. Ким встановлюється порядок ведення податкового обліку на підприємстві:

- а) вищою організацією;
- б) підприємством самостійно;
- в) податковою адміністрацією;
- г) будь ким.

49. До статистичної звітності не належить:

- а) звіт про стан інформатизації;
- б) розрахунок акцизного збору;
- в) звіт про основні показники діяльності підприємства;
- г) звіт про травматизм на виробництві.

50. Термін та форми подання статистичної звітності встановлюються:

- а) Порядком подання статистичної звітності;
- б) Міністерством фінансів України;
- в) державним органами статистики;
- г) Податковим кодексом України.

6. ЗРАЗОК МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. «Фінансова звітність підприємства»

ВАРІАНТ 1

I. Теоретична частина:

1.1. Оберіть одну правильну відповідь на наступні тестові завдання з 4-х запропонованих. За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. За місцем використання звітність поділяють на:

- а) річну, квартальну, місячну;
- б) фінансову, статистичну, податкову, управлінську;
- в) коротку, повну;
- г) внутрішню, зовнішню.

2. Застосування МСФЗ в Україні встановлюється:

- а) Порядком подання фінансової звітності;
- б) Податковим кодексом України;
- в) Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку ;
- г) Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

3. Надходження грошових коштів від установ банків за поточними рахунками відображається у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відображається у Звіті про рух грошових коштів.

4. Форма Звіту про власний капітал є:

- а) річною;
- б) квартальною;
- в) місячною;
- г) подекадною.

5. Інші доходи:

- а) дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі;
- б) дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше

списаних активів; дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій) тощо;

- в) доля в прибутку асоційованого підприємства за вирахуванням отриманих дивідендів;
- г) дохід від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів і майнових комплексів; дохід від неопераційних курсових різниць.

6. Господарський сегмент — відокремлювана частина діяльності підприємства з виробництва та (або) продажу певного виду (або групи) продукції (товарів, робіт, послуг), яка відрізняється від інших:

- а) економічними і політичними умовами географічного регіону;
- б) правилами валютного контролю ;
- в) категорією покупців;
- г) взаємозв'язком між діяльністю в різних географічних регіонах.

7. Яка з перерахованих нижче статей повинна розміщатися в активі балансу:

- а) кредиторська заборгованість;
- б) дебіторська заборгованість;
- в) інші операційні доходи;
- г) цільове фінансування?

8. Основним звітним періодом для складання фінансової звітності підприємства є:

- а) фінансовий рік;
- б) календарний рік;
- в) календарний квартал;
- г) календарний місяць.

9. Активи — це:

- а) ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому;
- б) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди;

- в) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників) за звітний період;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) за звітний період.

10. Операційна діяльність — це:

- а) будь-яка діяльність підприємства, а також операції, які її забезпечують або виникають внаслідок здійснення такої діяльності;
- б) основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;
- в) операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції, що є визначальною метою створення підприємства та забезпечують основну частку його доходу;
- г) подія або операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства, та не очікується, що вона повторюватиметься періодично або в кожному наступному звітному періоді.

11. Нарахування дивідендів по акціях зменшує:

- а) зареєстрований капітал;
- б) неоплачений капітал;
- в) вилучений капітал;
- г) нерозподілений прибуток.

12. Інформація, наведена у фінансовій звітності, є зіставною, якщо вона:

- а) розрахована на однозначне тлумачення її користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації;
- б) не містить помилок та перекошень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності;
- в) надає можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств;

Г) дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події.

II. Практична частина:

Задача (8 балів)

Скласти перший розділ ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», якщо протягом звітного періоду були здійснені такі господарські операції:

- 1) дохід (виручка) від реалізації будівельних робіт - 810 тис. грн., у т.ч. ПДВ;
- 2) витрати на операційну оренду основних засобів збутового призначення - 8 тис. грн.;
- 3) витрати на врегулювання спорів у судових органах – 3 тис. грн.;
- 4) дохід від реалізації надлишкових будівельних матеріалів - 12 тис. грн., у т.ч. ПДВ;
- 5) собівартість реалізованих надлишкових будівельних матеріалів – 4 тис. грн.;
- 6) витрати на транспортування готової продукції між складами підприємства – 1 тис. грн.;
- 7) одержано штраф від постачальника за невиконання умов договору поставки – 3 тис. грн.;
- 8) податок на прибуток – 80 тис. грн.;
- 9) нарахована заробітна плата збутовому персоналу – 5 тис. грн.;
- 10) нарахування єдиного внеску на фонд оплати праці збутового персоналу – 2 тис. грн.;
- 11) плата за розрахунково-касове обслуговування – 1 тис. грн.;
- 12) витрати від списання основних засобів – 5 тис. грн., ПДВ 20%;
- 13) сплачені відсотки за банківськими кредитами – 11 тис. грн.;
- 14) собівартість реалізованих будівельних робіт - 330 тис. грн.

7. ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Адміністративні витрати - загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.

Активи - ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому.

Активні рахунки - це рахунки, які призначені для обліку наявності та руху активів і відкриваються для статей балансу, які знаходяться в активі бухгалтерського балансу.

Активно-пасивні рахунки – це рахунки, на яких сальдо може бути і в дебеті, і в кредиті.

Аналітичний облік – облік, який здійснюється на підставі аналітичних рахунків.

База оподаткування - це фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.

Баланс (звіт про фінансовий стан) – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Бухгалтерська звітність – звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Бухгалтерський облік — процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень

Бухгалтерські рахунки - спосіб групування та поточного відображення економічно однорідних об'єктів обліку.

Валовий прибуток (збиток) - це різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Вартість майна (валюта балансу) - підсумок балансу, який однаковий в активі та пасиві балансу.

Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Витрати майбутніх періодів – це витрати, що мали місце протягом поточного або попередніх звітних періодів, але належать до наступних звітних періодів.

Витрати на збут - витрати підприємства, пов'язані з реалізацією продукції (товарів), – витрати на утримання підрозділів, що займаються збутом продукції (товарів), рекламу, доставку продукції споживачам тощо.

Власний капітал - частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Втрати від участі в капіталі - збиток, від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі.

Господарська діяльність підприємства – це сукупність господарських операцій, що здійснюються постійно.

Грошові кошти (гроші) – готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Гудвіл - перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання.

Дебетовий оборот рахунка – це підсумок господарських операцій за дебетом за звітний період.

Дебітори – це фізичні і юридичні особи, які заборгували внаслідок минулих подій підприємству певну суму грошових коштів, їх еквівалентів чи інших активів.

Дебіторська заборгованість – це сума заборгованостей дебіторів підприємству на певну дату.

Довгострокові біологічні активи - тварини або рослини, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди в термін, що перевищує 12 місяців.

Довгострокові зобов'язання - всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями.

Довгострокові фінансові інвестиції — фінансові вкладення в цінні папери (акції, облігації тощо) інших підприємств на період більше одного року з метою одержання доходів (дивідендів, відсотків), збільшення власного капіталу та інших вигод для підприємства;

Додатковий капітал - емісійний дохід, вартість безкоштовно

отриманих необоротних активів, сума капіталу, який вкладено засновниками понад статутний капітал, накопичені курсові різниці, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу та інші складові додаткового капіталу.

Документ – це носій первинної облікової інформації щодо господарської операції.

Документообіг – це рух бухгалтерських документів з моменту їх складання чи одержання від інших підприємств до передавання в архів після здійснення відповідних записів в облікових реєстрах.

Документування – спосіб первинного спостереження та оформлення кожної господарської операції обліковими документами.

Дооцінка (уцінка) необоротних активів - сума дооцінки об'єктів основних засобів та нематеріальних активів, зменшена на суму уцінки таких об'єктів протягом звітного періоду в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Доходи — це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, внаслідок чого збільшується власний капітал підприємства (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків засновників).

Доходи майбутніх періодів – це доходи, отримані протягом поточного або попередніх звітних періодів, які належать до наступних звітних періодів.

Дохід від участі в капіталі - дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі.

Еквіваленти грошових коштів (грошей) – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Економічна вигода - це потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активу.

Емісійний дохід - сума, на яку вартість продажу акцій власної емісії перевищує їхню номінальну вартість

Забезпечення - зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу.

Забезпечення наступних витрат і платежів – це нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (витрати на оплату майбутніх відпусток, гарантійні зобов'язання тощо), величина яких на дату складання балансу може бути визначена тільки шляхом попередніх (прогнозних) оцінок, а також залишки коштів цільового фінансування і цільових надходжень, які отримані з бюджету та інших джерел, у тому числі коштів, вивільнених від оподаткування у зв'язку з наданням пільг з податку на прибуток підприємств.

Запаси - активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Зареєстрований капітал - зафіксована в установчих документах сума статутного капіталу, іншого зареєстрованого капіталу, а також пайовий капітал у сумі, яка формується відповідно до законодавства.

Збір (плата, внесок) - обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Звичайна діяльність – будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її проведення.

Звіт про власний капітал – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Звіт про рух грошових коштів – звіт, який відображає надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) – звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід.

Зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як

очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Інвентаризація – це спосіб перевірки і документального підтвердження фактичної наявності, стану та оцінки активів і зобов'язань підприємства і послідувочої зв'язки з даними бухгалтерського обліку.

Інвестиційна діяльність – придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Інвестиційна нерухомість - власні або орендовані на умовах фінансової оренди земельні ділянки, будівлі, споруди, які розташовуються на землі, утримувані з метою отримання орендних платежів та/або збільшення власного капіталу, а не для виробництва та постачання товарів, надання послуг, адміністративної мети або продажу в процесі звичайної діяльності.

Інші витрати - собівартість реалізації фінансових інвестицій; втрати від неопераційних курсових різниць; втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів; інші витрати, які виникають у процесі господарської діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

Інші доходи - дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

Інші операційні витрати - собівартість реалізованих виробничих запасів, необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття; відрахування на створення резерву сумнівних боргів і суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості відповідно до П(с)БО 10; втрати від знецінення запасів; втрати від операційних курсових різниць; визнані економічні (фінансові) санкції; відрахування для забезпечення наступних операційних витрат, а також усі інші витрати, що виникають в процесі операційної діяльності підприємства (крім витрат, що включаються до собівартості продукції (товарів, робіт, послуг)).

Інші фінансові доходи - дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).

Капітал у дооцінках - сума дооцінки необоротних активів і фінансових інструментів.

Кореспонденція рахунків – це взаємозв'язок між рахунками, що виникає шляхом подвійного запису.

Користувачі звітності – фізичні та юридичні особи, що потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень.

Кредитовий оборот рахунка – це підсумок господарських операцій за кредитом за звітний період.

Метод бухгалтерського обліку - сукупність способів та прийомів, за допомогою яких вивчається предмет бухгалтерського обліку.

Міжнародні стандарти фінансової звітності – стандарти фінансової звітності, які прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку – нормативно-правовий акт, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам фінансової звітності.

Негрошові операції – операції, які не потребують використання грошей та їх еквівалентів.

Незавершені капітальні інвестиції - вартість незавершених на дату балансу капітальних інвестицій в необоротні активи на будівництво, реконструкцію, модернізацію, виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів

Нематеріальні активи – немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований.

Непередбачені зобов'язання - зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок минулих подій, а існування яких може бути підтверджено майбутніми подіями, або ж зобов'язання, які не можна достовірно визначити.

Непрямі податки (на споживання) - податки, які справляються в процесі використання матеріальних благ, визначаються розміром споживання, включаються у вигляді надлишка до ціни виробництва товару й сплачуються споживачем.

Необоротні активи - всі активи, що не є оборотними. Це

інвестиції підприємства в матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси, термін використання яких перевищує 12 місяців (або операційний цикл).

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) - це сума не використаного чистого прибутку або сума збитку, що перевищила прибуток за звітний період.

Об'єкт обліку - конкретний засіб (майно), джерело його утворення та його рух в процесі відтворення.

Об'єкт оподаткування - майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку.

Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Оборот рахунку – це суми по господарським операціям протягом звітного періоду (місяця), які пов'язані з відповідним об'єктом бухгалтерського обліку.

Оборотні активи - грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

Операційна нерухомість – це власні або орендовані на умовах фінансової оренди земельні ділянки, будівлі, споруди, які розташовуються на землі, утримувані з метою використання для виробництва або постачання товарів чи надання послуг, або ж в адміністративних цілях.

Основна діяльність – операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для

здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Оцінка – спосіб вартісного визначення об’єктів бухгалтерського обліку.

Пасивні рахунки – це рахунки, які призначені для обліку наявності та зміни джерел утворення і відкриваються для статей балансу, що містяться в пасиві балансу

Первинний документ – це документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

План рахунків – це систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку для відображення господарських операцій і накопичення бухгалтерської інформації про діяльність підприємства, необхідної користувачам для прийняття рішень.

Платник податків - фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об’єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об’єктом оподаткування згідно з Податковим кодексом України або податковими законами, і на яких покладено обов’язок із сплати податків та зборів згідно з Податковим кодексом України.

Податкова декларація - документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених Податковим кодексом України контролюючому органу) у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов’язання, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

Податковий період - встановлений Податковим кодексом України період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів.

Податок - обов’язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно Податкового кодексу України.

Подвійний запис – спосіб запису господарської операції в дебет одного рахунку та в кредит іншого рахунку на однакову суму.

Поточні (короткострокові) зобов'язання - зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Прибуток (збиток) від операційної діяльності - алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях.

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування - прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації.

Прибуток (збиток) до оподаткування - алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків) з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях.

Примітки до фінансової звітності – сукупність показників і пояснень, які забезпечують деталізацію і обґрунтованість статей фінансової звітності, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності.

Принцип бухгалтерського обліку – правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

Прямі податки – податки, які справляються в процесі придбання і акумуляції матеріальних благ, визначаються розміром об'єкта оподаткування та включаються в ціну товару і сплачуються виробником або власником.

Рахунки бухгалтерського обліку – це спосіб групування господарських операцій за економічно однорідними ознаками з метою постійного контролю за засобами і джерелами їх утворення у процесі фінансово-господарської діяльності.

Резервний капітал – це сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства і засновницьких документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства.

Реквізити первинного документу – це описова інформація та числові показники, що визначають форму облікового документа і зміст господарської операції, у результаті спостереження за якою й сформовано документ.

Рух грошових коштів – надходження і вибуття грошей та їхніх еквівалентів.

Синтетичний облік - облік, який здійснюють на підставі синтетичних рахунків.

Синтетичні рахунки - рахунки призначені для обліку економічно однорідних груп засобів, їх джерел та господарських процесів у грошовому вимірнику.

Справедлива вартість - сума, за якою може бути здійснено обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Ставка податку - це розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування.

Статистична звітність — це така форма збору статистичних даних, за якої кожен суб'єкт діяльності регулярно подає відомості до державних органів статистики у вигляді документів (звітів) спеціально затвердженої форми.

Статистичний облік — це планомірне збирання й вивчення інформації про масові кількісні та якісні явища й закономірності загального розвитку за конкретних умов, місця й часу. Тобто, це облік в рамках галузі, економічного регіону, народного господарства в цілому.

Стаття звітності – елемент фінансового звіту.

Строк сплати податку та збору - період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податку із сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений у порядку, визначеному податковим законодавством.

Субрахунки – це синтетичні рахунки другого порядку, які використовуються для потреб управління, контролю, аналізу та звітності.

Сукупний дохід - алгебраїчна сума чистого фінансового результату за звітний період та іншого сукупного доходу після оподаткування.

Суттєва інформація – інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Фінансова діяльність – діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства.

Фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Чистий прибуток (збиток) - алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.

Юридична особа — підприємство, що має відокремлене майно, може від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав і нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем в суді, арбітражному суді.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433 / [Електронний ресурс]// Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756 – VI / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Левицька С.О. Звітність підприємств : [підручник] / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча — К. : «Центр учбової літератури», 2012. — 240 с.
4. Зубілевич С.Я. Облік і звітність підприємств : [інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення] / С.Я. Зубілевич. — Рівне : НУВГП, 2008. — 214 с.

Допоміжна

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Про державну статистику : Закон України від 13.07.2000 р. № 1922-III / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р.

№ 2464-IV / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95р. № 88 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок у фінансових звітах» : наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. №137 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність» : наказ Міністерства фінансів України від 30 липня 1999 р. N 176 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» : наказ Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» : наказ Мінфіну України від 16.07.2001 № 344 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : наказ Міністерства фінансів України від 15.03.2000 р. №161/4382 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена

діяльність» : наказ Мінфіну України від 07.11.2003 р. № 617 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Міжнародні стандарти фінансової звітності / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>

15. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2011 р. №1492 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку : наказ ДПАУ від 24.12.2010 р. № 1020 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

17. Порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. №419 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства : наказ Міністерства фінансів України від 28.09.2011 р. № 1213 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

19. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

20. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків : наказ Міністерства фінансів України від 11.08.94 р №69 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

21. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова Пенсійного фонду України від 27.09.2010 р. № 21-5 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

22. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження N 1-ПВ (квартальна) «Звіт з праці» : наказ Державного комітету статистики України від 26.10.2009 р. № 404 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

23. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження N 1-ПВ (термінова, місячна) «Звіт з праці» : наказ Державного комітету статистики України від 26.10.2009 р. № 403 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

24. Інструкція щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 1П-НПП (річна) «Звіт про виробництво промислової продукції» та № 1П-НПП (коротка, річна) «Звіт про виробництво промислової продукції» : наказ Державного комітету статистики України від 10.11.2005 р. № 358 / [Електронний ресурс]// Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

25. Інструкція щодо складання форми державного статистичного спостереження № 11-ОЗ «Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос)» : наказ Державного комітету статистики України від 27.08.2001 р. № 365 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

26. Про Примітки до річної фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. № 302 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

27. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 року № 476 / [Електронний ресурс]// Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

28. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

29. Роз'яснення щодо заповнення форми державного статистичного спостереження N 1-підприємництво (річна) «Структурне обстеження підприємства» : Роз'яснення Державної служби статистики України від 30.11.2012 р. N 18/1-12/34 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

30. Бутинець Ф.Ф. Звітність підприємства : [навч. посібник] / Ф.Ф. Бутинець, Н.А. Остапюк. — Житомир : ЖДТУ, 2006. — 428 с.

31. Верига Ю.А. Звітність підприємств : [навч. посібник] / Ю.А. Верига. — Київ: Центр навчальної літератури, 2005. — 656 с.

32. Давидов Г.М. Звітність підприємств : [навч. посібник] / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова. – К. : Знання, 2010. — 623 с.

33. Левицька С.О. Звітність підприємств : [підручник] / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча — К. : «Центр учбової літератури», 2012. — 240 с.
34. Левицька С.О. Облік і звітність в оподаткуванні : [підручник] / С.О. Левицька, С.В. Свірко, О.О. Осадча. - Рівне: НУВГП, 2013. – 290 с.
35. Лень В.С. Звітність підприємства : [підручник. — 2-ге вид.] / В.С. Лень, В.В. Гливенко. — К. : ЦНЛ, 2006. — 612 с.
36. Хомин П.Я. Звітність підприємств : [навч. посібник] / П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. — К. : ВД «Професіонал», 2006. — 656 с.
37. Чебанова Н.В., Чупир Т.Я., Василенко Ю.А. Фінансова звітність підприємств : [навч. посібник]. — Х. : Видав. будинок «Фактор», 2006. — 662 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Приходька, 75
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6
3. Міська бібліотека – м. Рівне, вул. Київська, 44
4. Інтернет-центр міської бібліотеки – м. Рівне, вул. Соборна, 416
5. Офіційний сайт Верховної Ради України / [Електронний ресурс].- Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
9. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики / України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.minpraci.gov.ua>
10. Офіційний сайт Державної податкової служби / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http://України www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua)